

Domarboken 6

(Vers 1-6) – Israel i midjaniternas våld

¹ *Israels barn gjorde det som var ont i HERRENS ögon, och han gav dem i midjaniternas hand i sju år.*

² *Midjaniternas hand blev Israel så övermäktig att Israels barn på grund av midjaniterna gjorde sig hålor, som nu finns i bergen, och grottor och bergfästen.* ³ *Så ofta israeliterna hade sått, drog midjaniterna, amalekiterna och österlänningarna upp mot dem.* ⁴ *De slog läger emot dem, överföll dem och fördärvade landets gröda ända fram till Gaza. De lämnade inget kvar att leva av i Israel, varken får, oxar eller åsnor.* ⁵ *Ty de drog dit upp med sin boskap och sina tält, talrika som gräshoppor. De själva och deras kameler var omöjliga att räkna, och de kom in i landet för att fördärva det.* ⁶ *Så blev Israel utarmat genom midjaniterna, och Israels barn ropade till HERREN.*

1. Bakgrund

- a. Tiden är cirka 300 år efter att Gud har befriat Israel från slaveriet i Egypten.
- b. Israel har ingen kung ännu utan leds vid behov av olika ledare som kallas för *domare*, därav titeln ”Domarboken”.
- c. Israel hade haft det bra och levt i fred och rikedom, dessvärre hade de också börjat leva i synd.

2. Midjaniterna

- a. Midjaniterna härstammade från Midjan, en av Abrahams söner (1 Mose 25:2).
- b. Bibeln klargör inte exakt vart midjaniternas land låg.
- c. Josef såldes till midjaniter (1 Mose 37:28).
- d. Mose bodde 40 år i Midjan och gifte sig med den midjanitiska prästen Jetros dotter (2 Mose 2:11ff).
- e. Gud befallde Mose att strida mot Midjan (4 Mose 31:1ff).
- f. Israel förtrycks av Midjan under Domartiden och Gideon kallas av Gud till att befria Israel.

3. *Israels barn gjorde det som var ont i HERRENS ögon, och han gav dem i midjaniternas hand i sju år.*

- a. Israel övergav Gud och gjorde det som var ont i Guds ögon. På grund av Israels synd så tillät Gud midjaniterna att härja i Israel. Syftet med detta var att Israel skulle omvända sig ifrån sin avgudadyrkan och vända tillbaka till Gud. Gud älskade Israel och lämnade dem därför inte när Israel övergav Gud.
 - i. Även idag kan Gud låta oss gå igenom prövningar för att vi ska komma närmare Honom.
 - ii. Om du är mitt i en prövning så kanske du är arg på Gud och undrar varför det har blivit som det har blivit. Men kom då ihåg att det finns någonting som är värre än att gå igenom en prövning, och det är att Gud lämnar dig.
 - iii. *”Räkna det som den största glädje, mina bröder, när ni råkar ut för alla slags prövningar. Ni vet ju att när er tro sätts på prov, så gör prövningen er uthålliga.”* (Jak 1:2–3)

4. *Israel bodde i grottor*

- a. Israel förödmjukades och var nere på sina knän.

Christian Mólks Bibelkommentarer

- b. Det är svårt att ödmjuka sig och omvända sig när man lever i synd. Ofta behöver man gå igenom en svår period innan man inser hur fel man gått.
 - iv. Det hade varit mycket bättre för oss själva om vi hade varit ödmjuka inför Gud från början.
 - v. Den troendes liv kännetecknas av att man då och då går igenom prövningar och på så sätt kommer ännu närmare Gud.

5. *Midjaniterna tog Israels skörd*

- a. Midjaniterna ockuperade inte Israel, utan kom när det var dags för skörd och roffade åt sig. Israel fick alltså inte ens behålla det de själva hade producerat.
- b. På samma sätt så kan synd göra att allt det arbete vi lägger ner blir fruktlöst.

6. *De själva och deras kameler var omöjliga att räkna, och de kom in i landet för att fördärva det.*

- a. Det här är första gången som kameler användas i strid omnämns i Bibeln. Israel var chanslösa mot dessa, för den här tiden, ”sofistikerade” vapen.

7. *Så blev Israel utarmat genom midjaniterna, och Israels barn ropade till HERREN.*

- a. Först när det har gått så långt att Israel bor i grottor, inte har någon mat och är totalt underlägsna militärt, då ropar de till Herren.
- b. Det är ett vanligt mänskligt drag att vi ofta försöker lösa alla våra problem själva, och först när det inte finns någon annan utväg så ber vi Gud om hjälp. Hade Israel hållit sig till Gud från första början alternativt ropat till Gud direkt när problemen började uppstå så hade de inte behövt hamna i den här besvärliga situationen.

(Vers 7-10) – Guds svar

⁷ När Israels barn ropade till HERREN för midjaniternas skull, ⁸ sände HERREN en profet till Israels barn. Denne sade till dem: ”Så säger HERREN, Israels Gud: Jag själv har fört er upp ur Egypten och hämtat er ut ur trädhuset. ⁹ Jag har räddat er från egyptiernas hand och från alla era förtryckares hand. Jag drev bort dem från er och gav deras land åt er. ¹⁰ Och jag sade till er: Jag är HERREN, er Gud. Ni skall inte frukta de gudar som dyrkas av amoreerna, i vilkas land ni bor. Men ni lyssnade inte till min röst.”

8. ... sände HERREN en profet till Israels barn

- a. Innan Gud skulle sända räddaren behövde Israel förberedas genom en profet.
- b. Samma sak hände strax innan Jesu ankomst; det judiska folket förbereddes genom Johannes Döparens förkunnelse.
- c. Ibland kan det vara bra att få tid till att tänka igenom sina misstag innan man är redo för en rejäl förändring.

9. *Jag själv har fört er upp ur Egypten och hämtat er ut ur trädhuset.*

- a. När Israel trodde att Gud hade övergett dem så påminde Gud Israel om sin kärlek till Israel och att han tidigare har räddat dem från Egypten.
- b. När vi känner att Gud är långt borta, behöver vi också tänka tillbaka på vad Gud tidigare har gjort för oss. Men vi ska inte minnas Egypten, vi ska istället minnas korset och vad Jesus har gjort för oss.

10. *Men ni lyssnade inte till min röst.*

Christian Mólks Bibelkommentarer

- a. Israels problem var egentligen inte midjaniterna, Israels problem var att de inte lyssnade på Gud.
- b. På samma sätt bör även vi idag ta oss en funderare på om de problem vi möter kanske egentligen beror på oss själva?

(Vers 11-16) – Gud kallar Gideon

¹¹ HERRENS ängel kom och satte sig under terebinten vid Ofra, som tillhörde abiesriten Joas. Dennes son Gideon höll på att klappa ut vete i vinpressen för att gömma det för midjaniterna. ¹² För honom uppenbarade sig HERRENS ängel och sade till honom: "HERREN är med dig, du tappre stridsman." ¹³ Gideon svarade honom: "O, min herre, om HERREN är med oss, varför har då allt detta kommit över oss? Och var är alla hans under, som våra fäder har berättat om och sagt: 'Se, har inte HERREN fört oss upp ur Egypten?' Nu har HERREN övergivit oss och gett oss i midjaniternas hand." ¹⁴ Då vände HERREN sig till honom och sade: "Gå i denna din kraft och fräls Israel ur midjaniternas våld. Se, jag har sänt dig." ¹⁵ Han svarade honom: "O Herre, hur skulle jag kunna rädda Israel? Min ätt är ju den oansenligaste i Manasse och jag själv den ringaste i min fars hus." ¹⁶ HERREN sade till honom: "Jag är med dig, och du skall slå midjaniterna som om de vore en enda man."

11. Gideon höll på att klappa ut vete i vinpressen för att gömma det för midjaniterna

- a. Så illa ställt var det för Israel att Gideon tröskar vete i en vinpress.

12. "HERREN är med dig, du tappre stridsman."

- a. Gideon hade svårt att tro på ängeln. Var ängeln ironisk? Det måste ha känts som ett slag i ansiktet eftersom Israel de facto bodde i grottor, inte hade någon mat och var ständigt utsatta för attacker från Midjan.
- b. Även om Gideon måhända kände sig svag så var han stark eftersom Herren var med honom. Varje kristen har även idag tillgång till samma kraft och välsignelse som Gideon: "Jesus Kristus är densamme i går och i dag och i evighet." (Heb 13:8)

13. O, min herre, om HERREN är med oss, varför har då allt detta kommit över oss? Och var är alla hans under, som våra fäder har berättat om?

- a. Gideon trodde att Gud hade övergett Israel, men sanningen var att Israel hade övergett Gud. Att midjaniterna härjade inne i Israel var en konsekvens av att Israel hade börjat tillbe andra gudar.
- b. Gideon klagade på att saker och ting inte var som förr och han ville ha en förändring.
 - i. Här tror jag att många av oss känner igen oss i Gideons situation.
 1. Sverige är inte vad det en gång var.
 2. Väckelsen är för länge sen slut.
 3. Kristenheten minskar drastiskt.
 4. Många klagar över situationen.
 5. Vi vill se en förändring.
 - ii. Men för att förändringen skulle kunna ske, var först Gideon själv tvungen att förändras. Lite senare i texten kommer vi att se att Gideon är tvungen att göra upp med sin egen och sin familjs avgudadyrkan innan han kunde börja förändringen av Israel i stort.

14. "Gå i denna din kraft och fräls Israel ur midjaniternas våld. Se, jag har sänt dig."

- a. Till en början kan man tro att ängeln driver med Gideon; vad hade Gideon för kraft? Han var ju den minste av alla, fattig och oansenlig.

Christian Mólks Bibelkommentarer

- b. Men det som Gud räknar som kraft är inte alltid det samma som vi räknar som kraft. Det Gideon hade:
 - i. Han hade blivit *ödmjuk* av sitt fattiga arbete.
 - ii. Han *brydde sig*.
 - iii. Han hade *kunskap* om Guds tidigare verk.
 - iv. Han var *andligt hungrig* och ville se vad Gud skulle göra för något.
 - v. Han *lyssnade* på Gud.
- c. Allt det här sammantaget visar att Gideon hade en väldig styrka som **Gud** kunde använda.
- d. Vi människor tror ofta att styrkan sitter i att man är duktig på ledarskap, är karismatisk, stark, snygg och duktig på att spela gitarr. Men så ser inte Gud på saken.

15. Herre, hur skulle jag kunna rädda Israel?

- a. Gideon trodde inte att han kunde rädda Israel, och på sätt och vis hade han rätt. **Gideon** kunde inte rädda Israel, men **Gud** kunde.
 - i. En mäktig Gud kan använda den minsta människan

16. HERREN sade till honom: "Jag är med dig, och du skall slå midjaniterna som om de vore en enda man."

- a. När Gud är med oss spelar det ingen roll hur små och svaga vi är och hur stor och stark fienden är, Gud kommer ändå att segra.
- b. Att en enda människa är beredd att lyda Gud kan påverka hela det omkringliggande samhället.
- c. Gud försökte inte peppa Gideon och ge honom lite självförtroende. Vi behöver inte tro på oss själva, utan vi behöver se bortom oss själva och tro att Gud skall göra det genom oss.
- d. Gud inte bara *sände* Gideon, han lovade också att vara *med* Gideon.

(Vers 17-24) – Gideon ber om en bekräftelse

¹⁷ Gideon svarade honom: "Om jag har funnit nåd för dina ögon, så låt mig få ett tecken att det är du som talar med mig." ¹⁸ Gå inte härifrån förrän jag kommer tillbaka till dig och bär fram min offergåva och lägger den framför dig." Han sade: "Jag skall stanna till dess du kommer tillbaka." ¹⁹ Och Gideon gick in och redde till en killing, likaså osyrat bröd av en efa mjöl. Därefter lade han köttet i en korg och höll spadet i en kruka. Sedan bar han ut det till honom under terebinten och satte fram det. ²⁰ Då sade Guds ängel till honom: "Tag köttet och det osyrade brödet och lägg det på berghällen där och håll spadet över det." Han gjorde så. ²¹ HERRENS ängel räckte då ut staven som han hade i handen och rörde med spetsen vid köttet och det osyrade brödet. Då slog eld ut ur klippan och förtärde köttet och det osyrade brödet. Och HERRENS ängel försvann ur hans åsyn. ²² När Gideon såg att det var HERRENS ängel, sade Gideon: "Ve mig, Herre HERRE, jag har sett HERRENS ängel ansikte mot ansikte!" ²³ Men HERREN sade till honom: "Frid vare med dig! Frukta inte, du skall inte dö." ²⁴ Då byggde Gideon ett altare där åt HERREN och kallade det HERREN är frid. Det finns kvar än i dag i det abiesritiska Ofra.

17. Om jag har funnit nåd för dina ögon, så låt mig få ett tecken att det är du som talar med mig.

- a. Till en början kan man få för sig att Gideon hade en väldigt svag tro och därför måste få en bekräftelse på att Gud verkligen kommer att vara med honom. Men Gud ger faktiskt Gideon ett livsfarligt uppdrag, att leda Israels folk in i en dödlig strid

Christian Mólks Bibelkommentarer

om överlevnad, och det är inte nödvändigtvis fel av Gideon att på detta sätt be Gud om en bekräftelse.

- b. Gud ger Gideon ett mirakel och han får på så vis en bekräftelse. Men ett mirakel i sig räcker inte som vägledning i våra liv.
- c. Mirakler och helanden kan hända även om det inte är Gud som har gjort det.
- d. Men Gideon hade fått ett **Gudsmöte**, han hade fått **Guds ord** och nu ett **Guds mirakel**, och nu borde han kunna känna sig trygg.

18. När Gideon såg att det var HERRENS ängel, sade Gideon: "Ve mig, Herre HERRE, jag har sett HERRENS ängel ansikte mot ansikte!"

- a. Det är mycket som tyder på att detta inte bara var en vanlig ängel som mötte Gideon, utan att det var Gud själv som uppenbarade sig:
 - i. Vers 14: "Då vände YHWH sig till honom och sade..."
 - ii. Vers 16: "YHWH sade till honom..."
 - iii. Enligt 2 Mos 33:20 så kan ingen människa se Guds ansikte och leva, så när Gideon förstod att det var Gud han hade sett, så blev han orolig att han nu skulle dö.
- b. Eftersom ingen människa har sett Gud Fadern (Joh 1:18), så är det mycket möjligt att detta var Gud Sonen som uppenbarade sig i mänsklig form för Gideon.

19. Då byggde Gideon ett altare där åt HERREN och kallade det HERREN är frid.

- a. Som ett gensvar på Guds kallelse och bekräftelse så tillber Gideon Gud. Ett gensvar som vi alla borde ta efter.

(Vers 25-32) – Gideon river ner Baals altare

²⁵ Den natten sade HERREN till honom: "Tag den tjur som tillhör din far, och den andra sjuåriga tjuren. Riv sedan ner det baalsaltare som tillhör din far, och hugg sönder Aseran som står intill det.

²⁶ Bygg ett altare åt HERREN, din Gud, överst på denna klippa och uppför det på vanligt sätt. Tag sedan den andra tjuren och offra den till brännoffer på resterna av Aseran som du skall hugga sönder." ²⁷ Då tog Gideon med sig tio av sina tjänare och gjorde som HERREN hade sagt till honom. Men eftersom han var rädd för sin fars hus och för männen i staden, gjorde han det inte på dagen utan på natten. ²⁸ När männen i staden tidigt följande morgon steg upp, se, då låg Baals altare nerbrutet, Aseran intill var sönderhuggen och den andra tjuren var offerad som brännoffer på det nya altaret. ²⁹ Då sade de till varandra: "Vem har gjort detta?" När de undersökte saken och hörde sig för, fick de veta att Gideon, Joas son, hade gjort det. ³⁰ Då sade männen i staden till Joas: "För ut din son. Han måste dö, för han har brutit ner Baals altare och huggit sönder Aseran som stod intill det." ³¹ Men Joas svarade alla som stod omkring honom: "Vill ni utföra Baals sak? Vill ni komma honom till hjälp? Den som utför hans sak skall bli dödad före nästa morgon. Är Baal Gud, så kan han försvara sig själv, när nu någon har brutit ner hans altare." ³² Därför kallade man Gideon från den dagen Jerubbaal, för man sade: "Baal må utföra sin sak mot honom, eftersom han har brutit ner Baals altare."

20. Riv sedan ner det baalsaltare som tillhör din far, och hugg sönder Aseran som står intill det.

- a. "Baal" var en kananeisk fruktbarhetsgud och namnet kan översättas till "herre".
 - i. Baalsdyrkan var ett återkommande problem för Israels folk som frestades av de omkringliggande folkens avgudadyrkan.
 - ii. Elia utmanar Baals profeter i 1 Kung 18.

- b. "Asera" var en kvinnlig gudom som enligt kananeisk tro var gift med den kananeiska guden El.
- c. Där Gideon bodde så tillbad man **både** Gud och Baal.
 - i. Detta tror jag är ett av Djävulens trick. Djävulen försöker inte alltid få oss att sluta tillbe Gud, han vill istället få oss att tillbe något annat *också*.
 - ii. Jesus varnar oss och säger. *"Ingen kan tjäna två herrar. Antingen kommer han då att hata den ene och älska den andre, eller kommer han att hålla sig till den ene och se ner på den andre. Ni kan inte tjäna både Gud och mammon."* (Matt 6:24)
 - iii. Vi kristna behöver se till så att Gud alltid är viktigast i våra liv och att vi inte dyrkar något annat än Gud.
- d. Det första som Gud ger Gideon i uppdrag, det är att **göra sitt eget hus rent**. Tidigare i texten så klagade Gideon på att saker och ting inte var som förr, att Gud hade lämnat Israel och att han ville ha en förändring. Men för att förändringen skulle kunna ske, var Gideon först **själv** tvungen att förändras.
 - i. Jag tror att vi är många i Sverige idag som längtar efter att få se mer av Gud och att en stor väckelse ska bryta ut, men kanske är det så att Gud först vill att vi själva behöver gå igenom en prövning och förändras.
- e. Innan den här byn skulle börja tillbe Gud så skulle de riva ner Baals altare. Inte för att det inte *går* att tillbe Gud på samma plats som ett hedniskt altare, utan för att vi ofta inte *vill* då.
 - i. På samma sätt så kan det finnas saker i våra liv idag som står i vägen för oss när vi tillber Gud. Kanske har du svårt att tillbe Gud? Kanske finns det något i ditt liv som är viktigare än Gud? Du behöver i så fall fråga Gud om det är något som du behöver omvända dig ifrån.

21. Men eftersom han var rädd för sin fars hus och för männen i staden, gjorde han det inte på dagen utan på natten.

- a. En förklaring till att Gideon väntade till natten med att riva ner altaret kan ju vara det mest uppenbara; att han var feg. Men det är trots allt bättre att lyda Gud fegt, än att inte lyda Gud alls.
- b. En annan tolkning är att det inte spelar någon roll *hur* man utför Guds befallning, så länge som man *gör* det. Om Gud ger dig ett uppdrag så får du själv bestämma hur du vill genomföra det. Det står ju ingenstans att Gud klagade på Gideon för att han väntade till natten.

22. När de undersökte saken och hörde sig för, fick de veta att Gideon, Joas son, hade gjort det.

- a. I de hårda tider som Israel befann sig i så blev Baal väldigt viktig för dem, de hade förmodligen tillbett Baal ännu mer nu när midjaniterna bråkade med dem.
- b. När Gideon förstör Baals altare blir byborna arga, men man kan fråga sig varför de inte blev arga när de *byggde* Baals altare.

23. Han måste dö

- a. Eftersom Gideon rivit ner Baals altare så vill nu folket döda Gideon.
- b. Gideons far ger dock folket ett logiskt argument; om nu Baal har något emot att hans altare blir förstört så får han väl själv göra något åt saken. Annars är han ju knappast värd att tillbes.

Christian Mólks Bibelkommentarer

- c. Enligt en gammal historia så utspelade sig något liknande i Söderhavet på 1800-talet. En stamhövding hade blivit kristen så han samlade folket och alla gudastatyer. Han sa till statyerna att han nu tänkte förstöra dem och om de ville så kunde de springa därifrån. Ingen sprang iväg så hövdingen förstörde alla gudar och folket blev kristet.

(Vers 33-35) – Gideon samlar ihop folket

³³ *Midjaniterna, amalekiterna och österlänningarna hade alla samlats och gått över Jordan och slagit läger i Jisreels dal.* ³⁴ *Men HERRENS Ande kom över Gideon. Han stötte i hornet, och abiesriterna samlades och följde honom.* ³⁵ *Han sände omkring budbärare i hela Manasse, så att också de samlades och följde honom. Han sände även budbärare till Aser, Sebulon och Naftali, och de kom upp för att möta dem.*

24. Midjaniterna och ännu fler folk samlar ihop en armé

- a. Förmodligen samlar sig nu Israels fiender för att slutgiltigt krossa Israel.
- b. Detta visar oss vilken perfekt timing Gud har; i precis rätt tid så kallar Gud Gideon att leda Israel.

25. HERRENS Ande kom över Gideon

- a. På Gamla Testamentets tid så uppfyllde Gud vissa utvalda personer med sin Ande, för att ge dem kraft att utföra ett speciellt uppdrag.
- b. I det nya förbundet så har Gud lovat att uppfylla alla med sin helige Ande:
 - i. *“Och det skall ske därefter att jag skall utgjuta min Ande över allt kött. Era söner och era döttrar skall profetera, era gamla män skall ha drömmar, era unga män skall se syner. Också över tjänare och tjänarinnor skall jag i de dagarna utgjuta min Ande.”* (Joel 2:28–29)

(Vers 36-40) – Gideon och ullen

³⁶ *Och Gideon sade till Gud: “Om du verkligen vill rädda Israel genom min hand, så som du har lovat, ³⁷ se då här. Jag lägger denna avklippta ull på tröskplatsen. Om det kommer dagg endast på ullen, medan marken förblir torr, då vet jag att du genom min hand skall rädda Israel, så som du har lovat.”* ³⁸ *Och det skedde så. När han tidigt följande morgon kramade ur ullen, kunde han pressa ut så mycket dagg ur den att en skål blev full med vatten.* ³⁹ *Men Gideon sade till Gud: “Må din vrede inte brinna mot mig, om jag talar än en gång. Låt mig få försöka bara en gång till med ullen. Gör nu så att endast ullen förblir torr, medan det kommer dagg överallt på marken.”* ⁴⁰ *Gud gjorde så den natten. Endast ullen var torr, medan det hade kommit dagg överallt på marken.*

26. Om du verkligen vill rädda Israel genom min hand, så som du har lovat, se då här.

- a. Gideon ber Gud om ännu ett tecken på att Gud är med honom.
- b. Det är lätt att förstå att Gideon ville ha en bekräftelse på sin kallelse, men nu är det andra gången han ber om ett tecken. Det här visar oss att Gideons tro fortfarande är svag och att han även var velig.

27. Vad kan vi lära oss av ullen?

- a. Det är inte fel att fråga Gud om en bekräftelse om du får ett stort uppdrag eller om du står inför ett nytt stort steg, men det kan vara fel att göra som Gideon gjorde här.
 - i. Om det är något man *inte* vill göra, då hittar man på något helt ologiskt som Gud ska göra:

Christian Mølks Bibelkommentarer

1. "Om någon sätter in 322 000 kr på mitt konto imorgon kl. 13.00 då vet jag att det är din vilja Gud". "Du *kan* ju göra det Gud... Inget är ju omöjligt för dig".
- ii. Och om det är något man *vill* göra, då hittar man på något lätt som Gud ska göra:
 1. "När jag kör till Stockholm på torsdag så ska en röd bil köra om mig, då vet jag att det är din vilja Gud".
- b. Gideons uppdrag var stort och Gud var barmhärtig mot Gideon.
 - i. Man får komma ihåg att Gideon var en fattig och enkel människa med dåligt självförtroende som blev kallad av Gud att leda en armé i ett krig som handlade om nationens överlevnad.
 - ii. Även om Gideon hade en svag tro, så är det fortfarande bättre än att inte ha någon tro alls.

Copyright 2012 Christian Molk - All Rights Reserved.

All Bibeltext kommer från [Svenska Folkbibeln](#) om inte annat anges.